

## Nr 201.

Ankom till riksdagens kansli den 2 juni 1919 kl. 1/2 1 e. m.

*Utlåtande i anledning av vissa av Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar m. m.*  
(1:a avd.)

Avlöning för  
flottans kårer  
och stater.

[9.]\*

1:o) I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i avseende å femte huvudtiteln, under åberopande av punkt 9 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen dels att godkänna de vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stater för flottans officerskår, för flottans underofficerskår, för marinintendenturkåren, för marinläkarkåren och för flottans poliskår, dels ock att i riksstaten för år 1920 öka förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 6,888,365 kronor, med 2,755 kronor till 6,891,120 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 34—64 i åberopade statsrådsprotokollet.

Officers-,  
underofficers-  
och sjömans-  
kåreerna.

Kungl. Maj:ts förslag till stater för flottans officerskår och flottans underofficerskår innebär ett sammanförande under respektive stater av de till officerare och underofficerare vid flottan utgående avlöningsförmåner. Någon ändring uti här ifrågavarande anslags slutsumma kommer icke att föranledas av denna åtgärd.

Marin-  
intendentur-  
kåren.

Det av 1918 års lagtima riksdag godkända förslaget till avlöningsförbättring för vissa ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare föranleder en ökning av staten för marinintendenturkåren med 3,200 kronor, varigenom statens slutsumma kommer att uppgå till (352,365 + 3,200 =) 355,565 kronor.

Marinläkar-  
kåren.

Beträffande staten för marinläkarkåren har Kungl. Maj:t föreslagit, att i densamma måtte införas en bestämmelse av innehåll, att även marinläkarstipendiat, som utan föregående stamanställning utnämnts i reserven, må vara berättigad till ekiperingshjälp, samt att anslagsposten till ekiperingshjälp i staten för marinläkarkåren på grund härav måtte

\*) Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

ökas från 1,000 kronor till 2,000 kronor. Ifrågavarande stat kommer härigenom att uppgå till (158,745 + 1,000 =) 159,745 kronor. Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit, att den till marinläkarstipendiat utgående fasta avlöningen, vilken hittills benämnts stipendium, i stället betecknas såsom arvode.

Kungl. Maj:t har föreslagit, att för anställande av ytterligare en extra konstapel vid Stockholms station och för förhöjning av den till extra konstapel vid stationen nu utgående ersättningen måtte anvisas ett belopp av 2,700 kronor. Vid bifall härtill komme staten för poliskåren att sluta å ett belopp av (81,300 + 2,700 =) 84,000 kronor.

Flottans  
poliskår.

Flottans avlöningsanslag skulle enligt de av Kungl. Maj:t gjorda beräkningarna upptagas på följande sätt:

Anslagens  
beräkning.

	För 1919 av	För 1920	Ökning.	Minskning.
	riksdagen	beräknat		
	anvisat.	behov.	Kronor.	Kronor.
Officerskåren*) .....	889,000	1,539,220	650,220	—
Reservofficerare under 1:a tjänstgöring och repetitionsövning, förslagsvis högst .....	46,439 60	46,439 60	—	—
Reservofficersaspiranter .....	27,900	27,900	—	—
Underofficerskåren*) .....	1,523,430	2,636,202 75	1,112,772 75	—
Sjömanskåren .....	1,996,061	1,996,061	—	—
Skeppsgossekåren .....	70,963	70,963	—	—
Mariningenjörkåren .....	315,240	315,240	—	—
Marinintendenturkåren .....	352,365	355,565	3,200	—
Marinintendenturkåren i flottans reserv .....	5,560	5,560	—	—
Reservmarinintendentsaspiranter .....	6,675	6,675	—	—
Ecklesiastikstaten .....	8,900	8,900	—	—
Marinläkarkåren .....	158,745	159,745	1,000	—
Poliskåren .....	81,300	84,000	2,700	—
Inkvarteringsbidrag för officerare och under- officerare, förslagsvis .....	463,100	—	—	463,100
Indragningsstaten samt båtsmanskompa- nierna, förslagsvis .....	5,338 66	1,338 67	—	3,999 99
Dagavlönning till officerare och underofficerare, förslagsvis .....	1,299,892 75	—	—	1,299,892 75
Avrundas med .....	— 99	— 98	—	— 01
Summa	7,250,911	7,253,811	1,760,892 75	1,766,992 75

\*) De för officerskåren och underofficerskåren upptagna ökningarna motsvaras av minskningar under inkvarteringsbidrag för officerare och underofficerare samt dagavlönning till officerare och underofficerare.

I likhet med vad som förut ägt rum har även för år 1920 en minskning i anslagets slutsumma med 5 procent ansetts kunna ske. Härigenom skulle anslaget i riksstaten för samma år komma att upptagas med i jämnt krontal 6,891,120 kronor eller 2,755 kronor mer än innevarande års anslag, vilket uppgår till 6,888,365 kronor.

Utskottets  
yttrande.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t i detta ärende föreslagit, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna de vid statsrådsprotokollet över sjö- försvarsärenden den 9 januari 1919 fogade förslag till stater för flottans officerskår, för flottans underofficerskår, för marinintendenturkåren, för marinläkarkåren och för flottans poliskår;

b) i riksstaten för år 1920 öka förslagsanslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 6,888,365 kronor, med 2,755 kronor till 6,891,120 kronor.

Rekapitulations- och avskedspremier vid flottan.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att i riksstaten för år 1920 höja förslagsanslaget till rekapitulations- och avskedspremier vid flottan, nu 122,000 kronor, med 21,000 kronor till 143,000 kronor.

[10.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 64 i åberopade statsrådsprotokoll.

Ifrågavarande förhöjning avser att, i enlighet med av 1917 års riksdag godkända övergångsbestämmelser vid införandet av avskedspremier, öka det för år 1919 beräknade belopp till sådana premier, 42,000 kronor, till 63,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för år 1920 höja förslagsanslaget till rekapitulations- och avskedspremier vid flottan, nu 122,000 kronor, med 21,000 kronor till 143,000 kronor.

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13) att i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag till höjning av avlöningen till månadslönare, Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, för berörda ändamål bland de extra förslagsanslagen å femte huvudtiteln för år 1920 beräkna ett belopp av 92,873 kronor.

Höjning av  
avlöningen till  
månadslönare.

[13.]

Sedermera har emellertid Kungl. Maj:t uti en den 11 mars 1919 till riksdagen avlåten skrivelse (nr 193) tillkännagivit, att Kungl. Maj:t funnit frågan om framställning till innevarande riksdag i det i statsverkspropositionen, femte huvudtiteln (punkt 13) upptagna ärende angående höjning av avlöningen till månadslönare hava förfallit, i följd varav medel för berörda ändamål ej vidare behöva beräknas i 1920 års stat.

Vid sådant förhållande erfordras icke något statsutskottets utlåtande i ärendet; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

4:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) att i riksstaten för år 1920 minska förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, nu 2,117,511 kronor, med 19,075 kronor till 2,098,436 kronor.

Natura-  
underhåll åt  
personal  
vid flottan.

[16.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 79 —83 i åberopade statsrådsprotokoll.

Enligt hittills följda beräkningsgrunder beträffande ifrågavarande anslag skulle för år 1920 erfordras en höjning av detsamma med 29,835 kronor. Då emellertid antalet värnpliktiga, som kommer att inrycka till tjänstgöring vid marinen i sjötjänst under år 1920 på grund av i kommandoväg meddelade bestämmelser minskats, har en sänkning i anslaget ansetts kunna ske med 48,910 kronor. Anslaget i sin helhet kommer härigenom att undergå en minskning med (48,910 —29,835 =) 19,075 kronor.

Då något förstärkningsanslag till detta ordinarie anslag icke av Kungl. Maj:t äskats, torde, även för den händelse en minskning sker av de värnpliktigas utbildningstid, det här begärda beloppet bliva erforderligt under år 1920.

Utskottets  
yttrande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1920 minska förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, nu 2,117,511 kronor, med 19,075 kronor till 2,098,436 kronor.

Örlogsdepå  
vid Härnösand.  
[32.]

5:o) Kungl. Maj:t har föreslagit i riksdagen (punkt 32) att i avvaktan på den proposition angående beviljande av ytterligare anslag för anordnande av en örlogsdepå vid Härnösand, Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, för berörda ändamål bland de extra reservationsanslagen å femte huvudtiteln för år 1920 beräkna ett belopp av 1,000,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 18 februari 1919 dagtecknad proposition (nr 113), under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att, utöver det av 1914 års senare riksdag för anläggande av en örlogsdepå vid Härnösand beviljade anslaget av 1,700,000 kronor, för arbetets fullföljande i den omfattning, som i statsrådsprotokollet angivits, bevilja ytterligare ett reservationsanslag av 1,672,000 kronor och därav på extra stat för år 1920 anvisa ett belopp av 1,000,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokoll.

Kungl. Maj:ts  
förslag.

Sedan vissa inskränkningar i planen för örlogsdepåns utbyggande skett, hava kostnaderna för fullföljandet av arbetena i övrigt av marinförvaltningen beräknats på följande sätt:

Terrassering, spår och stängsel jämte muddringar .....	kronor	100,000:—	
Kajer .....	»	140,000:—	
Docka med tillhörande arbeten .....	»	2,370,000:—	
Bostäder .....	»	10,000:—	
Administration m. m. ....	»	150,000:—	2,770,000:—
Till den 1 augusti 1918 verkställda utgifter cirka .....			380,000:—
Ökning av dockans tröskeldjup från 7,5 till 8 meter.....			65,000:—
			<hr/> Kronor 3,215,000:—

Härtill kommer kostnaden för markförvärv, 157,000 kronor, varigenom slutsumman ökas till 3,372,000 kronor.

Som emellertid 1914 års senare riksdag för ändamålet endast beviljat ett belopp av 1,700,000 kronor, erfordrades enligt de nu gjorda beräkningarna ytterligare 1,672,000 kronor för depåns utförande på nu angivet sätt. Det för år 1920 erforderliga anslagsbehovet har av marinförvaltningen upptagits till 1,000,000 kronor, medan återstående delen av summan, 672,000 kronor, ansetts behövlig först under år 1921.

Departementschefen har i ärendet anfört bland annat följande:

»I avseende å den föreliggande frågan, om anläggningarna vid Gustafsvik bör emellertid bemärkas, att de arbeten, som nu bedrivs därstädes, begränsa sig till dockan med tillhörande kajer, spår och terrassering samt att dessa arbeten redan fortskridit så långt, att det redan ur denna synpunkt ej torde vara riktigt att icke tillgodogöra sig vad som där är nedlagt. Härtill kommer att — oavsett utgången av frågan om Hemsö fästning samt oberoende av huruvida en örlogsdepå med allt vad däri innefattas skall utbyggas vid Ångermanälven — det icke förefinnes något tvivel om att sjöfarten skulle i utomordentligt hög grad gagnas av en stor torrdockas anläggande på Norrlands kust, vilken för närvarande är i avsaknad av en docka, vilken kan upptaga fartyg av tillnärmelsevis den storlek, som Gustafsviksdockan är avsedd att kunna mottaga. Med dockanläggningen kommer sålunda att tillmötesgå ett önskemål, som livligt gjort sig gällande inom kommersiella och sjöfartsidkande kretsar, vid sidan av att givetvis även flottans fartyg kunna få nytta av densamma. Det må även framhållas, att utsikter ej torde saknas att, sedan omförmälda arbeten väl blivit utförda, kunna — såsom i propositionen nr 60 till 1914 års senare riksdag anfördes och av riksdagen lämnades utan erinran — utarrendera anläggningarna, såvida icke kronan själv finner sig böra förvalta dockan och i varje särskilt fall upplåta den till dockning av handelsfartyg. Huru därmed än må bliva, torde emellertid i allt fall med hänsyn till anläggningarnas påräknade användning för kommersiella ändamål avkastning å det nedlagda kapitalet kunna beredas, varför detta alltså icke kan anses hava utgivits för improduktivt ändamål.

Sålunda föreliggande skäl synas mig starkt tala för att de nu pågående arbetena vid Gustafsvik böra fullföljas i den begränsade omfattning, som ovan angivits, och under i ekonomiskt hänseende så välordnade förhållanden som möjligt. För arbetenas bedrivande på ett ekonomiskt sätt är emellertid av vikt att de kunna fortgå utan avbrott, och detta åter förutsätter, att beslut nu fattas om beredande av för ändamålet erforderliga ytterligare medel.

Såsom i det föregående omförmälts, uttalade 1914 års senare riksdag vid beviljande av anslag till Gustafsviks örlogsdepå, att anläggningarna för örlogsdepån, om den skulle på ett tillfredsställande sätt fylla sitt ändamål, syntes böra redan från början omfatta jämväl en mindre verkstadsanläggning. På sätt likaledes förut erinrats, beviljade därefter 1917 års riksdag för år 1918 till verkstadsanläggning jämte flygbåtskjul för ifrågavarande depå ett anslag av 225,000 kronor. Beträffande nämnda verkstad och flygbåtskjul pågår ännu utredning i marinförvaltningen. Med hänsyn till de dryga kostnaderna för bedrivande även i begränsad omfattning av de arbeten, varom nu är fråga, vore det högeligen önskvärt, att kostnaderna för verkstadsanläggningen och flygbåtskjulet måtte kunna hållas inom ramen av för ändamålet redan beviljade medel. Vad beträffar flygbåtskjulet med tillbehör synes det mig för övrigt böra i anslutning till förut omförmälda fråga om befästningarna å Hemsö tagas under förnyad omprövning, huruvida det skall komma till stånd. I avseende å verkstadsanläggningen må nämnas, att det icke torde vara uteslutet, att erforderliga verkstadsanordningar skola kunna åstadkommas genom samarbete med den privata verkstadsindustrien. Kungl. Maj:t torde framdeles få bringa till riksdagens kännedom det resultat, vartill i berörda syfte redan inledda, förberedande underhandlingar må komma att föra.

Vad slutligen beträffar den av marinförvaltningen framlagda, på prisläget hösten 1918 grundade beräkningen av för nu ifrågavarande arbeten ytterligare erforderliga medel, 1,672,000 kronor, samt ämbetsverkets förslag att fördela detta belopp med 1,000,000 kronor på år 1920 och återstående 672,000 kronor på år 1921 har jag ej funnit något att däremot erinra. Därest emellertid materialprisen under år 1919 skulle tendera att falla, torde en förnyad kostnadsberäkning böra verkställas i ändamål att såvitt möjligt nedbringa det belopp, som sålunda skulle av 1920 års riksdag äskas för år 1921.»

Kungl. Maj:ts förslag innefattar äskande för ändamålet av ett belopp av 1,672,000 kronor samt anvisande härav på 1920 års stat av 1,000,000 kronor.

Utskottets  
yttrande.

Enligt vad departementschefen framhållit och utskottet dessutom under hand erfarit, lära utsikter förefinnas för träffande av en uppgörelse rörande utnyttjandet av ifrågavarande dockanläggning. Utskottet anser detta ur statsverkets synpunkt fördelaktigt samt vill framhålla önskvärdheten av att en sådan uppgörelse inom en nära framtid kommer till stånd på för statsverket så förmånliga vilkor som möjligt.

Det av Kungl. Maj:t nu gjorda anslagsäskandet har utskottet ansett sig böra tillstyrka.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må utöver det av 1914 års senare riksdag för anläggande av en örlogsdepå vid Härnösand beviljade anslaget av 1,700,000 kronor, för arbetets fullföljande i den omfattning, som i statsrådsprotokollet angivits, bevilja ytterligare ett reservationsanslag av 1,672,000 kronor och därav på extra stat för år 1920 anvisa ett belopp av 1,000,000 kronor.

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33) att i riksstaten för år 1920 höja reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar, nu 3,911,000 kronor, med 141,000 kronor till 4,052,000 kronor. Flottans krigsberedskap och övningar. [33.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 158—168 av åberopade statsrådsprotokoll.

Den av Kungl. Maj:t såsom erforderlig beräknade förhöjningen å förevarande anslag utgör 141,000 kronor. I detta belopp ingår ett belopp av 25,000 kronor för bestridande av kostnader på grund av provisorisk förhöjning av dagtraktamenten, vilken av 1918 års riksdag beslutats. Återstående belopp, 116,000 kronor, utgör övningskostnad för vissa nytillkomna fartyg.

Kungl. Maj:t har därjämte för detta ordinarie anslags förstärkning under år 1920 å extra stat för samma år äskat 810,400 kronor, motsvarande 20 procent av det ordinarie anslagets slutsumma.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag har icke givit anledning till annan erinran från utskottets sida än att, då det för traktamentsförhöjningen beräknade beloppet redan av riksdagen upptagits under ett särskilt för detta ändamål i riksstaten uppfört extra anslag, förevarande anslag bör undergå motsvarande minskning och följaktligen upptagas till (4,052,000—25,000 =) 4,027,000 kronor. I samband härmed torde det extra förstärkningsanslaget kunna avjämnas nedåt till 800,000 kronor.

Utskottets yttrande.

Beträffande det ordinarie anslaget får utskottet hemställa,



att riksdagen må i riksstaten för år 1920 höja reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar, nu 3,911,000 kronor, med 116,000 kronor till 4,027,000 kronor.

Förstärkning av reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar. [34.] 7:o) I anslutning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar på extra stat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 800,000 kronor.

Sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m. [35.] 8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att i riksstaten för år 1920 minska förslagsanslaget till sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m., nu 914,789 kronor, med 62,805 kronor till 851,984 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 168—171 i åberopade statsrådsprotokoll.

Motion. I en inom andra kammaren av herr *P. A. Hansson* i Stockholm m. fl. väckt motion (nr 134) har bland annat hemställts, att förevarande anslag måtte beräknas till 100,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna ändringen uti ifrågavarande anslagsbelopp är huvudsakligen föranledd av minskning av antalet värnpliktiga, som under år 1920 beräknats inrycka till tjänstgöring.

Utskottets yttrande. Utskottet, som icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t föreslagit och följaktligen ej kunnat biträda det av motionärerna framställda yrkandet om anslagsbeloppets nedsättande, får hemställa,

att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å den i ämnet väckta motionen må i riksstaten för år 1920 minska förslagsanslaget till sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m., nu 914,789 kronor, med 62,805 kronor till 851,984 kronor.

Merkostnader för färdigställandet av 9:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39) att för bestridande av uppkommande merkostnader för färdigställandet av torpe-

der och av varmluftsapparater för torpeder på extra stat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 176—186 i statsrådsprotokollet.

torpeder och  
av varmlufts-  
apparater för  
torpeder m. m.

[39.]

Utskottet, som icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer,

att riksdagen må för *bestridande av uppkommande merkostnader för färdigställandet av torpeder och av varmluftsapparater för torpeder* på extra stat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

10:o) Kungl. Maj:t har (punkt 44) föreslagit riksdagen att, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för kustartilleriets personal, i riksstaten för år 1920 upptaga anslaget till avlöning för kustartilleriets personal såsom oförändrat ordinarie förslagsanslag med 1,758,435 kronor.

Avlöning  
för kust-  
artilleriets  
personal.

[44.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 199—203 i statsrådsprotokollet.

Anslaget till kustartilleriets personal har av Kungl. Maj:t ansetts för år 1920 böra beräknas till enahanda belopp som för innevarande år eller 1,850,984 kronor.

I likhet med vad som för år 1919 ägt rum har även för år 1920 en minskning i anslagets slutsumma ansetts kunna ske med 5 procent, varigenom anslaget skulle komma att upptagas i riksstaten med i jämnt krontal 1,758,435 kronor.

Kungl. Maj:t har vidare föreslagit, att ett tillägg till anmärkning 7 i staten för kustartilleriet tillfogas av innehåll att, därest det i staten upptagna beloppet till inkvarteringsbidrag för underofficerskorpraler icke skulle vara tillräckligt, det för inkvarteringsbidrag för officerare och underofficerare avsedda beloppet må till så stor del, som erfordras, användas till inkvarteringsbidrag även för underofficerskorpraler, dock att sammanlagda beloppet för inkvarteringsbidrag härigenom icke överskrides.

Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden den 9 januari 1919 fogade förslag till ny stat för kustartille-

riets personal, i riksstaten för år 1920 upptaga anslaget till avlöning för kustartilleriets personal såsom oförändrat ordinarie förslagsanslag med 1,758,435 kronor.

Rekapitulations- och avskedspremier vid kustartilleriet.

11:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45) att i riksstaten för år 1920 höja förslagsanslaget till rekapitulations- och avskedspremier vid kustartilleriet, nu 44,000 kronor, med 7,000 kronor till 51,000 kronor.

[45.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 204 och 205 i statsrådsprotokollet.

Då den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagshöjningen är föranledd av tidigare av riksdagen godkända övergångsbestämmelser angående införandet av avskedspremier vid marinen, får utskottet hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för år 1920 höja förslagsanslaget till rekapitulations- och avskedspremier vid kustartilleriet, nu 44,000 kronor, med 7,000 kronor, till 51,000 kronor.

Naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet.

12:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48) att i riksstaten för år 1920 minska förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet, nu 569,600 kronor, med 38,700 kronor till 530,900 kronor.

[48.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 207—209 i statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna nedsättningen uti ifrågavarande anslag har föranletts av det vid 1918 års riksdag beslutade överförandet av 183 manskapsbeställningar till underofficerskårens stat.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t föreslagit, får hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för år 1920 minska förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet, nu 569,600 kronor, med 38,700 kronor till 530,900 kronor.

Kustartilleriets krigsberedskap och övningar.

13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 53) att i riksstaten för år 1920 öka reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, nu 447,800 kronor, med 32,000 kronor till 479,800 kronor.

[53.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 223—227 i statsrådsprotokollet.

Utav den begärda anslagsförhöjningen hänföra sig 28,500 kronor till övningskostnad på grund av nytillkommen materiel och 3,500 kronor till provisorisk förhöjning av dagtraktamenten.

För bestridande av kostnaderna för provisorisk förhöjning av dagtraktamenten har förut under riksdagen å femte huvudtiteln uppförts särskilt anslag. Vid sådant förhållande har utskottet ansett, att en nedsättning kan ske uti det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet med 3,500 kronor. I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i riksstaten för år 1920 öka reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, nu 447,800 kronor, med 28,500 kronor till 476,300 kronor.

Utskottets  
yttrande.

14:o) I förslaget till riksstat för år 1920 har Kungl. Maj:t (punkt 54) upptagit anslaget till kustartilleribeväringsens avlöning och beklädnad m. m. såsom oförändrat ordinarie förslagsanslag med 430,000 kronor.

Kustartilleri-  
beväringsens  
avlöning och  
beklädnad  
m. m.

[54.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 228 i åberopade statsrådsprotokollet.

I en inom andra kammaren av herr *P. A. Hansson* i Stockholm m. fl. väckt motion (nr 134) har bland annat hemställts, att förevarande anslag måtte beräknas till 50,000 kronor.

Motion.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Beräknat enligt hittills tillämpade grunder har anslaget till kustartilleribeväringsens avlöning och beklädnad m. m. ansetts böra upptagas till 430,000 kronor.

Den av motionärerna påyrkade nedsättningen i anslagets belopp har utskottet icke ansett sig kunna tillstyrka, utan har utskottet ansett sig böra upptaga anslaget med av Kungl. Maj:t föreslaget belopp.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å den i ämnet väckta motionen i riksstaten för år 1920 upptaga anslaget till kustartilleribeväringens avlöning och beklädnad m. m. såsom oförändrat ordinarie förslagsanslag med 430,000 kronor.

Säkerhets-  
anstalter för  
sjöfarten.  
[80.]

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 80) att till säkerhetsanstalter för sjöfarten bevilja ett reservationsanslag av 164,200 kronor på extra stat för år 1920.

Rörande utredningen ifråga om detta anslagskrav får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 286—294.

Motioner.

Uti en inom första kammaren väckt motion (nr 91) har därjämte av herrar *Th. Borell* och *E. A. R. Lillienau* hemställts, att riksdagen ville besluta att för anordnande av fyrbelysning sydväst om Stendörren i farleden Oxelösund—Sävsundet å tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag av högst 10,000 kronor.

Vidare har herr *A. Thore* uti en inom andra kammaren väckt motion (nr 218) hemställt, dels att riksdagen måtte besluta att öka anslaget till säkerhetsanstalter för sjöfarten med 200,000 kronor, vilka medel i främsta rummet böra reserveras för anskaffning av nya maskinerier m. m. å fryskeppen Grundkallen och Svenska Björn, dels att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en utredning angående rikets lots- och fyrväsende med beaktande av de i förevarande motion och i samme motionärs motion nr 49 till 1917 års riksdag framhållna synpunkter, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning må föranleda.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Det av Kungl. Maj:t äskade beloppet är avsett att användas enligt följande fördelning.

Täckande av brist, som uppstått vid utförandet av vissa byggnadsarbeten m. m., vartill 1916 och 1917 års riksdagar anvisat medel .....	kronor	212: 43
Nytt mistsignalmaskineri för Simpnäsklubbs fyrplats .....	»	4,000: —
Nytt mistsignalmaskineri vid Björns fyrplats .....	»	3,000: —

Nytt mistsignalmaskineri vid Skags fyrplats .....	kronor	6,000: —
Ny mistsignalstation vid Rödkallens fyrplats .....	»	3,000: —
Gasverk med kompressorstation .....	»	30,000: —
Ny fyr på Donsöhuvud .....	»	2,000: —
Ny fyr på Slagstaholm .....	»	3,000: —
Omkostnader för bärgning och reparation av en jakt, avsedd till transport- och logementsfartyg .....	»	13,000: —
Ny fyr på Lillieudden .....	»	9,500: —
Ny fyr på Vänskär .....	»	13,000: —
Ny fyr på Runö .....	»	11,000: —
Ny fyr vid Oxelösund .....	»	6,500: —
Fortsatt införande av agabelysning vid fyrar .....	»	60,000: —
<u>Summa kronor</u>		164,212: 43

Anslaget har av Kungl. Maj:t avrundats till 164,200 kronor.

Utskottet har med stöd av 46 § riksdagsordningen från lotsstyrelsen inhämtat här bifogade yttranden över ovanberörda motioner (bil. A och B).

Beträffande det motionsvis väckta förslaget om anordnande av ytterligare fyrbelysning i farleden Oxelösund—Sävsundet har utskottet funnit så starka skäl tala för att en förbättrad fyrbelysning anordnas därstädes, att utskottet ansett sig böra föreslå att under nu ifrågasvarande anslag upptagas för ändamålet erforderliga medel, 10,000 kronor. Utskottet har sålunda icke funnit sig böra tillstyrka beloppets uppförande å 1919 års tilläggsstat.

Utskottets  
yttrande.

Att, såsom av herr Thore i motionen nr 218 påyrkats, än ytterligare höja förevarande anslag utöver vad Kungl. Maj:t begärt, kan utskottet icke förorda.

Det av herr Thore framställda förslaget om utredning rörande lots- och fyrväsendet har utskottet av skäl, som utav lotsstyrelsen i ärendet anförts, likaledes icke ansett sig kunna biträda.

Utskottet, som i övrigt ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

a) att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herrar Borells och Lillienaus förevarande motion samt med avslag å herr Thores motion nr 218, i vad den avser höjning av förevarande anslag, till säkerhetsanstalter för sjöfarten på extra stat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 174,200 kronor;

b) att herr Thores motion nr 218, i vad den avser utredning rörande rikets lots- och fyrväsende, icke må av riksdagen bifallas.

Ålderstillägg  
för personalen  
vid nautisk-  
meteorolo-  
giska byrån.

16:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag (punkt 86) får utskottet hemställa,

[86.]

att riksdagen må i riksstaten för år 1920 uppföra förslagsanslaget till ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalterna för sjöfart och nautisk-meteorologiska byrån, nu 13,000 kronor, med ett belopp av 2,000 kronor under ändrad benämning: »Ålderstillägg för personalen vid nautisk-meteorologiska byrån, förslagsanslag».

Stockholm den 2 juni 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

---

*Närvarande:* Samma ledamöter, som vid behandlingen av utlåtande nr 200, dock med undantag av att vid behandlingen av punkt 15:o) i stället för herr *J. L. Widell* deltagit herr *E. A. R. Lillienau*.

---

**Reservationer:**

vid *punkt 4:o)* av herr *C. G. Ekman*,  
vid *punkt 8:o)* av herr *P. A. Hansson* i Stockholm.

---

*Bilaga A.*

## Till Konungen.

Sedan lotsstyrelsen genom nådig skrivelse den 18 sistlidna februari månad anbefallts att inkomma med yttrande över den motion, nr 90, som av herrar Borell och Lillienau till innevarande års riksdag avgivits om anslag till fyrbelysning sydväst om Stendörren i farleden Oxelösund—Sävsundet, får lotsstyrelsen, som redan tidigare haft uppmärksamheten fäst på behovet av förbättrad fyrbelysning därstädes och på den grund låtit verkställa härför erforderliga undersökningar, och som nu i ärendet inhämtat yttrande från såväl chefen för sjökarteverket som lotskaptenen och chefen för mellersta lotsdistriktet, vilka icke haft något att i sak erinra beträffande anordnande av den föreslagna fyrbelysningen, till åttlydnad av den givna befallningen härigenom såsom sin åsikt uttala, att den ifrågasatta fyrbelysningen är av behovet påkallad, vadan lotsstyrelsen får i underdånighet tillstyrka, att ett anslag av 10,000 kronor måtte beviljas för anordnande av en ny fyr å Långskär i farleden Oxelösund—Sävsundet.

Stockholm den 28 mars 1919.

Underdånigst

VILHELM LINDER.

*Knut Curman.*

*Uno Grönvall.*

*Rob. Söderholm.*

Föredragande.

*E. O. Mellin.*

*Bilaga B.*

## Till Konungen.

Genom nådigt brev den 18 sistlidna februari har Eders Kungl. Maj:t anbefallt lotsstyrelsen att snarast möjligt till Eders Kungl. Maj:t inkomma med yttrande över, bland annat, en av A. Thore inom riksdagen väckt och till statsutskottets förberedande behandling hänvisad motion om höjning av anslaget till säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.

Motionären har hemställt, dels att riksdagen måtte besluta att öka anslaget till säkerhetsanstalter för sjöfarten med 200,000 kronor, vilka medel i främsta rummet borde reserveras för anskaffning av nya maskinerier m. m. å fyrskeppen



Grundkallen och Svenska Björn, dels ock att riksdagen i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning angående rikets lots- och fyrväsende med beaktande av vissa i motionen samt i samma motionärs motion nr 49 till 1917 års riksdag framhållna synpunkter samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning måtte föranleda.

Med avseende å den förra delen av motionärens hemställan får lotsstyrelsen hänvisa till vad styrelsen i ämnet anført vid överlämnande av underdånigt förslag till nya eller förbättrade säkerhetsanstalter för sjöfarten år 1920, varom redogörelse föreligger i bilaga till 1919 års statsverksproposition, femte huvudtiteln sid. 286—293. Vad angår senare delen av hemställan eller om utredning angående lots- och fyrväsendet har motionären förmått, att anledningen till återupptagande av denna fråga vore densamma, som framförts i motiveringen till de av motionären år 1917 i andra kammaren väckta motioner om utredning angående rikets lots- och fyrväsende och om uppläggande av en fond till säkerhetsanstalter för sjöfarten för lots- och fyrväsendets framtida behov, samt att nya vägande omständigheter tillkommit, vilka tillika med de, som förut blivit anförda, enligt motionärens förmenande berättigade till spörsmålets bringande inför riksdagen. I anledning av motionen vid 1917 års riksdag om utredning angående rikets lots- och fyrväsende avgav lotsstyrelsen underdånigt yttrande den 2 mars 1917 av det innehåll bifogade avskrift utvisar. Då motionären nu såsom anledning till återupptagande av den i samma motion berörda fråga hänvisar till den i motionen framförda motiveringen, får lotsstyrelsen såsom yttrande i denna del av det nu föreliggande ärendet endast åberopa vad som av styrelsen anförts i berörda underdåniga yttrande samt erinra om att särskilda sakkunnige tillkallats för att inom sjöfarsdepartementet biträda med verkställande av omarbetning av förordningen angående lotsverket och därmed sammanhängande författningar. I fråga om förslaget angående uppläggande av en fond till säkerhetsanstalter för sjöfarten har motionären upplyst, att detsamma ej lett till någon riksdagens åtgärd, sedan statsutskottet uttalat, att det icke ansett lämpligt, att överskott å de för åren 1915 och 1916 uppburna fyr- och båkmedel samt lotspenningar toges i anspråk på det av motionären föreslagna sättet. Då detta står i överensstämmelse med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit och 1914 års riksdag i enlighet därmed beslutat nämligen att, därest fyr- och båkmedel komma att enligt samma års bokslut, visa överskott utöver sammanlagda beloppen av de utgifter, som av nämnda medel skola bestridas enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade beslut, sådant överskott skall tillföras statsverkets kassafond, har lotsstyrelsen icke ansett sig kunna uttala sig för det av motionären gjorda, av riksdagen avvisade förslaget att tillförsäkra sjöfarten dylika överskottsmedel, utan torde i den händelse omständigheterna skulle påvisa behovet av frågans återupptagande densamma vinna sin lösning under annan form.

Såsom ovan nämnts skulle emellertid även nya vägande omständigheter hava tillkommit efter 1917 och skulle dessa omständigheter enligt vad i motionen anges vara huvudsakligen:

1:o att det årliga anslaget till säkerhetsanstalter för sjöfarten i 1919 års statsverksproposition blivit nedsatt från det sedvanliga beloppet av 460,000 kronor till 164,200 kronor;

2:o att otillfredsställande förhållanden vore rådande i fråga om lotspersonalens tjänstebåtar, deras anskaffning, underhåll och drift;

3:o att otillräcklig ersättning flerstädes utginge till lotspersonalen för be-

fattning med utsättning av farledsprickar, i vilket hänseende uppgivits, att vid en lotplats under år 1919 enbart i materialkostnad för anskaffning av prickar utbetalts 425 kronor, vartill komme arbetslöner uppgående till 340 kronor, under det att ersättningen från statsverket för ifrågakvarande pricksättning uppgivits vara 84 kronor;

4:o att befintliga förhållanden inom lotsverket icke vore utan skuld till att missnöje rådde med skötseln av lotsverkets arbetsuppgifter samt syntes kunna föranleda, att det toges i övervägande, huruvida icke genom en omorganisation av styrelsen bättring häri kunde erhållas; varande därvid såsom anledning för förenkling av lotsverkets administrativa arbetsformer påpekat, att av riksdagen äskats ett med 4,245 kronor förhöjt anslag som vikariatsersättning m. m. för lotsstyrelsens kanslibyrå samt att antalet till styrelsen under år 1918 inkomna ärenden utgjorde 10,500, vilket betecknade en ökning av nära 100 procent sedan år 1908;

5:o) att handelssjöfarten borde direkt representeras inom lotsstyrelsen;

6:o) att lots- och fyrväsendets hemortsrätt ur förvaltningssynpunkt icke kunde förbigås, då inrättandet av ett handels- och sjöfartsdepartement av riksdagen upptoges till behandling;

7:o) att då fyr- och båkavgifterna samt lotspengarna icke vore att anse som allmänna statliga skattemedel utan måste betraktas som avgifter (taxor), vilka utginge som ersättning för en av sjöfarten åtnjuten förmån, det vore svårt att se det riktiga och lämpliga däri, att eventuellt överskott i nämnda medel komme den allmänna statskassan till godo; samt

8:o) att då den inrikes varustransporten till sjöss icke erlade fyr- och båkavgifter och endast i ringa utsträckning använde sig av lots, samt örlogsmarinen ävenledes utan nämnvärd ersättning hade gagn av lots- och fyrväsendet, det vore fullt i sin ordning, att statsverket av sina allmänna medel bekostade en viss procent av lots- och fyrväsendets utgiftsstat, förslagsvis 20 %.

Med anledning av ovanstående, av motionären framlagda omständigheter får lotsstyrelsen i underdånighet anföra beträffande

1:o)

att nedsättningen i anslaget till säkerhetsanstalter torde berott på tillfälliga förhållanden och väl icke är avsedd att, sedan dessa förhållanden upphört, fortgå eller minska möjligheterna till fullföljande av den plan, som är uppgjord för tillgodoseende av ökad säkerhet och regelmässighet i trafiken kring våra kuster;

2:o)

att frågan om lotspersonalens tjänstebåtar, deras anskaffning, underhåll och drift blivit, så vitt angår lotsstyrelsens ståndpunkt till denna fråga, belyst i dess här ovan återopade underdåniga skrivelse den 2 mars 1917;

3:o)

att, i fråga om ersättningen för farledsprickar, styrelsen i allmänhet icke utbetalar någon ersättning för arbete med prickarnas iordningställande, att därest materialkostnaden för anskaffning i visst fall av prickar uppgått till det uppgivna relativt höga beloppet därvid möjligen avsetts materialier, som kunna komma till

användning jämväl under år, som följa efter det år, för vilket den relativt ringa från statsverket utgående ersättningen utbetalts, samt att hinder icke torde möta för vederbörande att, därest på grund av särskilda förhållanden prickskostnaden varit osedvanligt hög, på sätt som under de senaste åren också skett göra framställning om samt erhålla ökad ersättning efter sig företeende omständigheter:

4:o)

att, beträffande de i samband med väckt förslag angående omorganisation av lotsstyrelsen gjorda påpekanden, att av årets riksdag äskats ett med 4,245 kronor förhöjt anslag till vikariatsersättning samt arvoden och fitpenningar åt amanuenser och andra extra ordinarie tjänstemän, samt att antalet inkomna ärenden ökats med nära 100 % sedan år 1908, den ifrågasatta anslagsökningen icke torde få anses särskilt anmärkningsvärd i betraktande av det minskade penningvärdet och kända svårigheter för erhållande av yngre arbetskrafter, som kunna mera odelat ägna sig åt arbetet inom styrelsen, samt att ökningen i ärendenas antal delvis varit beroende på den omständigheten att en stor del av lotsverkets personal under senare tid varit mobiliserad ävensom därpå att avlöning utgått under särskilda, annars icke ifrågakommande former (krigtidstillägg);

5:o)

att frågan om handelssjöfartens representerande inom styrelsen fortfarande står öppen;

6:o)

att frågan om lots- och fyrväsendets hemortsrätt ur förvaltningssynpunkt redan upptagits i underdånigt förslag, som är beroende på Eders Kungl. Maj:ts prövning; samt

7:o) och 8:o)

att, därest riksdagen skulle vara sinnad att rubba på de ekonomiska förutsättningar, som år 1914 förelågo vid beslutet om riksdagens övertagande av den ekonomiska risken och ansvaret för lotsverket, häri torde kunna föreligga skäl för en skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning, i vad mån en jämkning till förmån för sjöfarten kunde ske i avseende å nuvarande tillvägagångssätt angående överskott å fyr- och båkmedel samt lotspenningar ävensom med hänsyn till ifrågasatt bekostande till viss procent av lots- och fyrväsendets utgiftsstat från statsverkets allmänna medel.

Stockholm den 22 mars 1919.

Underdånigst:

*Vilhelm Linder.*

*Knut Curman.*

*Axel Sjöberg,*  
föredragande.

*Uno Grönvall.*

*C. Axel Hillfors.*

*Avskrift.*

Till Konungen, underdånigst, med yttrande i anledning av en inom riksdagen väckt motion om utredning angående rikets lots- och fyrväsende m. m.

Genom nådigt brev den 9 sistlidna februari har Eders Kungl. Maj:t anbefallt lotsstyrelsen att, så snart ske kunde, inkomma med underdånigt yttrande över en i riksdagens andra kammare väckt motion om skrivelse till Eders Kungl. Maj:t ifråga om utredning angående rikets lots- och fyrväsende m. m.

I motionen har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville låta verkställa en utredning angående rikets lots- och fyrväsende, omfattande huvudsakligen följande punkter:

lotsplikten, och i samband härmed storleken av lotsningsprovisionen och hemvägsersättningen,

kostnaderna för lotspersonalens tjänstebåtar,

anslaget till säkerhetsanstalter för sjöfarten,

lotsstyrelsens organisation i syfte att få handelssjöfartens intressen bättre tillgodosedda; samt

för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kunde föranleda.

Samtliga de av motionären framlagda spörsmål, i vilka utredning skulle åstadkommas, äro av stor betydelse för lotsverket. Beträffande lotsplikten föreligga redan hos lotsstyrelsen förslag om densammas utbytande mot lotspenningeplikt eller lotsfrihet. För prövning av så vitt gående förslag erfordras naturligen en omfattande utredning. Men även om man liksom motionären tänker sig frågan begränsad till en jämkning i nuvarande bestämmelser angående lotsplikten, torde densamma för ett rätt bedömande och för ett bevakande av därmed förbundna intressen erfordra omständliga förarbeten och en samverkan mellan dem, som representera de intressen, vilka av frågan beröras. För behandling av frågan om lotsplikten och om ändringar av förordningen angående lotsverket i nämnda och i andra hänseenden pågå för närvarande förberedande arbeten hos styrelsen.

Med hänsyn till frågan om utredning angående storleken av lotsningsprovisionen, som efter omfattande meningsbrytningar ordnats från och med år 1915 genom beslut av Eders Kungl. Maj:t och riksdagen, vill styrelsen erinra om att den erfarenhet som vunnits under åren 1915 och 1916 är för kort att läggas till grund för ändring av de grunder efter vilka lotsningsprovisionen nu utgår och icke kan i berörda hänseende tillmätas någon avgörande betydelse, då sjöfarten i hög grad påverkats av de rådande krigiska förhållandena och i följd härav vid mången plats inkomsten av lotsningsprovisionen berott på undantagsförhållanden.

Beträffande hemvägsersättningen har densamma under år 1915 i den omfattning så kunnat ske eller i det närmaste inom fem av lotsdistrikten ordnats genom beslut av Eders Kungl. Maj:t efter förslag av lotsstyrelsen. Någon erfarenhet under år 1916 att lägga till grund för bedömande av frågan om ändring redan nu i vad sålunda ordnats torde av skäl, som nyss förut anförts icke vara för handen.

Genom de sålunda utfärdade bestämmelserna angående hemvägsersättningen har i främsta rummet avsetts ett reglerande av den ersättning till lotsen, som skall utgå för hans inställelse och hemresa vid lotsning (icke för båthamnar) och såmedelst även för anskaffning, underhåll och drift av de för nämnda inställelse och hemresa i vanliga fall erforderliga tjänstebåtar. Skulle den bestämda ersättningen icke anses räcka till för det uppgivna ändamålet, skulle enligt lotsstyrelsens tanke antingen en ny reglering av hemvägsersättningen i varje särskilt fall och för den lotsplats där ersättningen icke räckte till, äga rum eller ock i de fall, då en sådan ersättning icke kunde på detta vis beredas eller kostnaderna för båtmaterielens anskaffning, underhåll och drift bleve osedvanligt höga staten träda emellan med särskilt bidrag utöver hemvägsersättningen och därjämte, om så skulle behövas, med anskaffning av materiel. Någon erfarenhet att lägga till grund för utredning om behovet av ändring i vad sålunda ordnats och planlagts torde icke föreligga.

Utredningen i fråga om anslaget till säkerhetsanstalter för sjöfarten skulle enligt motionärens mening avse en kostnadsrevidering av nyanskaffningsprogrammet med hänsyn huvudsakligen till prisstegringen genom kriget och därjämte med hänsyn till behovet av förbättrade säkerhetsanstalter för vintertrafiken på de norrländska hamnarna. Beträffande revideringen av kostnad beroende på prisstegring torde väl denna lämpligast och i den mån det kan ske äga rum vid framställande av begäran om det årliga anslaget och i enlighet med vad som då är känt angående inträffad prisstegring. Frågan om utredning angående anslaget till säkerhetsanstalter i följd av möjligen uppkommande förslag angående dylika anstalter i och för vintertrafiken på de norrländska hamnarna torde väl, då utredningen i detta sistnämnda avseende är lämnad åt en särskild kommitté, få anstå till dess kommittéutredningen i ämnet blivit färdig och endast behöva företagas i den omfattning, varav då behov kan föreligga.

Mot utredning i fråga om lotsstyrelsens organisation i syfte att få handels-sjöfartens intressen bättre tillgodosedda har lotsstyrelsen icke något att erinra i vidare mån än att, därest ett dylikt tillgodoseende skulle ske på det sätt motionären antytt och till fromma för lotsärendenas granskning i riksdagen därigenom lätt kunde föranledas osäkerhet i ledningen av lotsverkets angelägenheter och en icke önskvärd förskjutning i ansvaret för lotsstyrelsens åtgöranden.

Det till styrelsen överlämnade exemplaret av motionen i fråga återställes härmed.

Underdånigst

Vilhelm Linder.

Stockholm den 2 mars 1917.

Vidimeras

ex officio

*Bernh. Wadström.*

Registrator i Kungl. lotsstyrelsen.